

Kanta-Hämeen muistiyhdistys

1. Miltä luvussa 5 olevat sisällöt painopisteittäin näyttävät teidän roolistanne katsottuna?

Luvun 5 painopisteet ovat oikeansuuntaisia, mutta muistisairaiden ja heidän läheistensä näkökulmasta ne jäävät liian yleiselle tasolle. Strategia tunnistaa järjestöjen merkityksen, mutta ei kuvaa konkreettisesti, miten järjestöjen osaamista hyödynnetään palvelupoluissa, varhaisessa tuessa tai ennaltaehkäisevässä työssä.

Erityisesti muistisairaiden kohdalla:

- ennaltaehkäisy ja varhainen tuki ovat kriittisiä, mutta vastuut ja toimintatavat puuttuvat
- palveluohjaus ja palvelupolut eivät ole riittävän selkeitä tai saavutettavia
- digipalvelujen painotus ei vastaa muistisairaiden todellisia tarpeita
- järjestöjen rooli matalan kynnyksen tukena ja yhteisöllisyyden rakentajana jää alihyödynnetyksi

2. Puuttuuko luvusta 5 jotakin keskeistä sisältöä tai painopisteitä järjestöjen ja seurakuntien näkökulmasta?

Keskeisiä puutteita ovat:

- muistisairaiden erityistarpeiden huomiointi palveluissa, viestinnässä ja palveluohjauksessa
- varhaisen tunnistamisen ja ennaltaehkäisyn konkreettiset rakenteet (esim. riskitestit, selkeä vastuutaho)
- järjestöjen rooli etsivässä työssä ja tavoitavuudessa
- kasvokkaisen tuen ja yhteisöllisyyden merkitys
- läheisten roolin ja tuen huomioiminen osana palvelukokonaisuutta

3. Tuleeko luvun 5 painopisteiden sisältöjä täsmentää tai korostaa joltakin osin?

- Mitä asioita olisi tärkeää nostaa selvemmin esiin?

Tärkeää olisi täsmentää:

- miten järjestöjen osaamista hyödynnetään konkreettisesti palvelupoluissa ja varhaisessa tuessa
- miten palveluohjaus toteutuu käytännössä, erityisesti muistisairaiden kohdalla
- miten digipalvelujen rinnalle varmistetaan vaihtoehtoiset palvelukanavat
- miten maksukäytännöt ja maksukyvyn arviointi toteutetaan yhdenvertaisesti
- miten vaikuttavuusmittarit huomioivat muistisairaiden rajoitteet

Lisäksi olisi tärkeää korostaa:

- järjestöjen roolia yhteisöllisyyden ja vertaistuen rakentajina
- pitkäjänteisten kumppanuuksien tarvetta
- moniammatillisten tiimien välttämättömyyttä muistisairauksien hoidossa

4. Miten strategian suunta vaikuttaa järjestöjen ja seurakuntien mahdollisuuksiin tukea asukkaita ja täydentää palveluja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä?

Strategian suunta on myönteinen, mutta käytännön tasolla vaikutukset riippuvat toteutuksesta.

Mahdollisuudet vahvistuvat, jos:

- järjestöjen rooli kirjataan konkreettiseksi osaksi palvelupolkuja
- yhteistyö on pitkäjänteistä ja tavoitteellista
- ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen tukeen luodaan selkeät rakenteet

Mahdollisuudet heikkenevät, jos:

- digipalveluja painotetaan liikaa
- järjestöjen rahoitus ja rooli jäävät epäselviksi
- palveluohjaus ei tavoita muistisairaita ja muita haavoittuvia ryhmiä

5. Missä asiakasryhmissä ja palveluissa järjestöjen ja seurakuntien tuki on mielestänne kriittistä – ja näkyykö tämä riittävästi strategiassa?

- Jos ei näy, miten tätä tulisi täydentää?

Tuki on erityisen tärkeää:

- muistisairaiden ja heidän läheistensä palveluissa
- ikääntyneiden hyvinvoinnin ja toimintakyvyn tukemisessa
- mielenterveys- ja päihdepalveluissa
- yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisyssä
- matalan kynnyksen kohtaamispaikoissa ja ryhmätoiminnassa

Strategiassa tämä ei näy riittävästi. Järjestöjen rooli mainitaan, mutta ei kuvata konkreettisesti, miten heidän osaamistaan hyödynnetään näissä palveluissa.

Ehdotamme:

- järjestöjen roolin kirjaamista osaksi palvelupolkuja ja varhaisen tuen malleja
- selkeitä rakenteita yhteistyölle (esim. yhteiset tiimit, palveluohjauksen yhteistyömallit)
- järjestöjen tavoittavuuden hyödyntämistä etsivässä työssä
- järjestöjen osaamisen tunnistamista osana moniammatillisia kokonaisuuksia
- pitkäjänteisiä kumppanuuksia ja vaikuttavuuteen perustuvaa yhteistyötä

6. Mitä riskejä tai mahdollisuuksia näette palvelustrategian toimeenpanossa järjestöjen ja seurakuntien näkökulmasta?

- erityisesti asukkaiden hyvinvoinnin, osallisuuden sekä matalan kynnyksen tuen saatavuuden kannalta

Mahdollisuudet:

- järjestöjen osaamisen parempi hyödyntäminen varhaisessa tuessa
- yhteisöllisyyden ja vertaistuen vahvistuminen
- palvelujen saavutettavuuden paraneminen, jos yhteistyö on rakenteellista
- ennaltaehkäisevän työn vahvistuminen

Riskejä:

- digipalvelujen ylikorostuminen syrjäyttää haavoittuvat ryhmät
- järjestöjen rooli jää näennäiseksi ilman konkreettisia rakenteita
- rahoituksen epävarmuus heikentää pitkäjänteistä kehittämistä
- palveluohjauksen puutteet lisäävät eriarvoisuutta
- muistisairaiden erityistarpeet jäävät huomioimatta

Keskeistä on:

- kasvokkaisten palvelujen ja kohtaamisten turvaaminen
- selkeä, saavutettava ja toistuva viestintä
- palveluohjauksen vahvistaminen jokaisessa kohtaamisessa
- järjestöjen matalan kynnyksen toiminnan integrointi palveluohjaukseen ja palvelupolkuihin
- läheisten tukeminen osana palvelukokonaisuutta

Muistisairaiden kohdalla nämä ovat erityisen kriittisiä.

7. Miten järjestöjen ja seurakuntien roolia voidaan vahvistaa ja selkeyttää tekoälyn ja digipalvelujen kehittämisessä yhteisten asiakkaiden näkökulmasta?

- varmistamalla, että digipalvelujen rinnalla on aina vaihtoehtoinen palvelukanava
- ottamalla järjestöt mukaan digipalvelujen suunnitteluun ja testaukseen
- huomioimalla muistisairaiden kognitiiviset rajoitteet käyttöliittymissä
- varmistamalla tietoturva ja selkeä ohjeistus
- hyödyntämällä järjestöjen kokemusta asiakkaiden arjen tuen tarpeista

8. Miten yhteistyötä Oma Hämeen ja järjestöjen sekä seurakuntien välillä tulisi vahvistaa palvelustrategian toteuttamiseksi?

- Mitkä ovat tärkeimmät yhteistyömuodot tai rakenteet, joita toivotte?

Ehdotamme:

- yhteisiä moniammatillisia tiimejä, joissa järjestöt ovat mukana
- yhteisiä palvelupolkujen kehittämisprosesseja
- pitkäjänteisiä kumppanuussopimuksia
- säännöllisiä alueellisia yhteistyöfoorumeita
- yhteistä vaikuttavuuden arviointia
- selkeitä vastuutahoja yhteistyölle

Järjestöyhteistyö tulisi olla osa jokaisen hyvinvointialueen työntekijän työnkuvaa, koska tavoitteena on pyrkiä toimimaan alueen asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi ja syrjäytymiskehityksen ehkäisemiseksi niukkojen resurssien puitteissa.

Todellinen ammattilaisten välinen yhteistyö ei synny, jos järjestöjen ammattilaisten ainut tapa yhteydenpitoon hyvinvointialueen työntekijöiden kanssa ovat asukkaille suunnatut yhteydenpitoväylät.

Järjestöjen työn jatkuvuutta ja erityisosaamista hyvinvointialue voisi tukea myös ostamalla järjestöjen tuottamia palveluita, joita jatkuvasti kehitetään.

9. Onko palvelustrategiaan liittyen muuta, mitä haluatte nostaa esiin järjestönne tai seurakuntanne näkökulmasta?

Kanta-Hämeen Muistiyhdistys korostaa:

- muistisairauksien kasvavaa vaikutusta palvelutarpeeseen
- tarvetta vahvistaa varhaista tukea ja ennaltaehkäisyä
- järjestöjen roolia yhteisöllisyyden ja vertaistuen rakentajina
- tarvetta selkeille, saavutettaville ja yhdenvertaisille palvelupoluille
- maksukäytäntöjen ja niistä viestimisen selkeyttä kaikissa tilanteissa
- läheisten tukemisen merkitystä osana palvelukokonaisuutta, ei vain läheisten tukeen nojaavaa palvelukokonaisuutta

